

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Danou Černovskou ve věci

žalobce: **JUDr. V. H.**, narozený dne -
bytem -

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR**
sídlem Na Poříčním právu, 376/1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutím správního orgánu ze dne 17. 2. 2015, č. j.: MPSV-UM/3365/15/4S-HMP, a ze dne 18. 2. 2015, č. j.: MPSV-UM/3591/15/4S-HMP

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva práce a sociálních věcí ČR ze dne 18. 2. 2015, č. j.: MPSV-UM/3591/15/4S-HMP, je nicotné.
- II. Ve vztahu k rozhodnutí žalovaného Ministerstva práce a sociálních věcí ČR ze dne 17.2.2015, č. j.: MPSV-UM/3365/15/4S-HMP, se žaloba odmítá.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 2. 2015, č. j.: MPSV-UM/3365/15/4S-HMP, jímž byla v přezkumném řízení podle ustanovení § 97 odst. 3 a v souladu s ustanovením § 98 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘ“) zrušena rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 10. 2014, č. j.: MPSV-UM/20156/14/4S-HMP, a ze dne 31. 12. 2014, č. j.: MPSV-UM/25234/14/4S-HMP, a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení. Když rozhodnutím žalovaného ze dne 30. 10. 2014 bylo zrušeno rozhodnutí Úřadu práce ČR – Krajské pobočky pro hlavní město Prahu ze dne 8. 9. 2014, č. j.: 1449653/14/AB, kterým bylo podle ustanovení § 62 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSSP“) a § 3 zákona č. 110/2006

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.

Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZŽEM“) rozhodnuto o vzniku přeplatku na dávce státní sociální podpory příspěvek na bydlení přiznané žalobci ve výši 2 166 Kč a o povinnosti uvedený přeplatek vrátit. Rozhodnutím žalovaného ze dne 31. 12. 2014 pak bylo totožné (zrušené) rozhodnutí Úřadu práce ČR – Krajské pobočky pro hlavní město Prahu ze dne 8. 9. 2014 potvrzeno a odvolání proti němu zamítnuto.

2. Dále se žalobce žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 2. 2015, č. j.: MPSV-UM/3591/15/4S-HMP, jímž bylo podle ustanovení § 90 odst. 5 SŘ zamítnuto žalobcovo odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce ČR – Krajské pobočky pro hlavní město Prahu ze dne 8. 9. 2014, č. j.: 1449653/14/AB, kterým bylo podle ustanovení § 62 ZSSP a § 3 ZŽEM rozhodnuto o vzniku přeplatku na dávce státní sociální podpory příspěvek na bydlení přiznané žalobci ve výši 2 166 Kč a o povinnosti uvedený přeplatek vrátit.
3. Žalobce v žalobě namítal, že rozhodnutím ze dne 17. 2. 2015 zrušil žalovaný nejen odvolací rozhodnutí ze dne 31. 12. 2014, ale i odvolací rozhodnutí ze dne 30. 10. 2014, přitom neuvedl žádný rozpor s právními předpisy, který by měl zrušení rozhodnutí ze dne 30. 10. 2014 odůvodňovat, žalobce navíc zrušení tohoto rozhodnutí nežádal, žalovaný tak k jeho zrušení nebyl příslušný. Pokud bylo prvoinstanční rozhodnutí zrušeno odvolacím rozhodnutím ze dne 30.10.2014, musí prvoinstanční orgán nejprve vydat nové rozhodnutí, až potom může ve věci žalovaný rozhodnout znovu; není logicky myslitelné, aby totéž prvoinstanční rozhodnutí bylo platně zrušeno a později potvrzeno. Při vydání zamítavého rozhodnutí ze dne 18. 2. 2015 (druhé napadené rozhodnutí) nerozhodoval žalovaný dle aktuálního stavu věci, jelikož nezohlednil doklady o dalších nákladech, jež žalobce předložil orgánu prvního stupně počátkem ledna 2015.
4. Na základě výše uvedeného žalobce navrhl obě napadená rozhodnutí zrušit a vrátit věc žalovanému k dalšímu řízení.
5. Žalovaný se k žalobě vyjádřil, když po rekapitulaci dosavadního průběhu řízení a žalobních námitek vyslovil s žalobou nesouhlas. Byly splněny podmínky pro přezkumné řízení, žalobce proti rozhodnutí nepodal řádný opravný prostředek. Ve věcném ohledu netrpí druhé napadené rozhodnutí nezákonností, žalovaný zohlednil vše, co zohlednit měl; žalobce o přeplatku věděl již ke dni podání žádosti. Žalobce nemohl uplatnit náklady na bydlení až v odvolacím řízení, neboť je měl uplatnit již v prvoinstančním řízení. Prvoinstanční rozhodnutí není vadné. V odvolacím řízení došlo k procesním chybám, ty však neměly vliv na rozhodnutí ve věci samé. Žalobu navrhl žalovaný zamítnout.
6. V replice žalobce opakuje žalobní námitku, dle níž nemělo být vydáno nové odvolací rozhodnutí, dokud rozhodnutí v přezkumném řízení nenabylo právní moci. Rozhodnutí v přezkumném řízení patrně trpí nicotností, žalovaný v něm rozhodoval nad rámec žalobcova návrhu. Co se týká včasného doložení dokladů, nemohl je žalobce předložit dříve, jelikož řízení bylo zahájeno vadně, neurčitým oznámením, jež neobsahovalo důvod přeplatku na dávce, k věci se tak nemohl vyjádřit. Již zahájení řízení v prvním stupni bylo vadné.
7. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu podle ustanovení § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘS“).

8. Soud ve věci rozhodl bez jednání, protože dílem žalobu odmítl a dílem postupoval dle ustanovení § 76 odst. 2 SŘS.
9. Ze správního spisu bylo zjištěno, že oznámením Úřadu práce ČR – Krajské pobočky pro hlavní město Prahu (prvoinstančního orgánu) ze dne 10. 9. 2013, č. j.: 620839/13/AB, byla žalobci přiznána dávka příspěvek na bydlení ve výši 5 201 Kč. Dne 16. 9. 2013 žalobce prvoinstančnímu orgánu oznámil příjem přepлатků nájemného, jenž mu byl poskytnut na základě soudních rozhodnutí civilních soudů ve dnech 11. 2. a 25. 6. 2013. Dne 7. 7. 2014 vydal prvoinstanční orgán oznámení o zahájení řízení o přepлатku ve výši 2 166 Kč, v němž byl žalobce poučen o možnosti uplatnit do osmi dnů od doručení oznámení svá práva dle ustanovení § 36 SŘ včetně výslovně uvedeného navrnutí důkazů; oznámení mu bylo dne 23. 7. 2014 vhozeno do domovní schránky.
10. Rozhodnutím Úřadu práce ČR – Krajské pobočky pro hlavní město Prahu ze dne 8. 9. 2014, č. j.: 1449653/14/AB, bylo podle ustanovení § 62 ZSSP a § 3 ZŽEM rozhodnuto o vzniku přepлатku na dávce státní sociální podpory příspěvek na bydlení přiznané žalobci ve výši 2 166 Kč a o povinnosti uvedený přeplatek vrátit. Proti uvedenému rozhodnutí se žalobce odvolal.
11. Rozhodnutím žalovaného ze dne 30. 10. 2014, č. j.: MPSV-UM/20156/14/4S-HMP, bylo prvoinstanční rozhodnutí zrušeno.
12. Rozhodnutím žalovaného ze dne 31. 12. 2014, č. j.: MPSV-UM/25234/14/4S-HMP, bylo odvolání zamítnuto a prvoinstanční rozhodnutí potvrzeno.
13. Na základě žalobcova podnětu vedl žalovaný přezkumné řízení a rozhodnutím ze dne 17.2.2015, č. j.: MPSV-UM/3365/15/4S-HMP, obě odvolací rozhodnutí zrušil.
14. Rozhodnutím ze dne 18. 2. 2015, č. j.: MPSV-UM/3591/15/4S-HMP, pak žalovaný odvolání zamítl a potvrdil prvoinstanční rozhodnutí ze dne 8. 9. 2014.
15. Rozhodnutí ze dne 17. 2. i 18. 2. 2015 byla dne 23. 2. 2015 doručena žalobci.
16. Dále soud přikročil k vlastnímu posouzení žalobních námitek.
17. Nejprve se soud zabýval rozhodnutím ze dne 17. 2. 2015 vydaným v přezkumném řízení a ve vztahu k tomuto rozhodnutí shledal žalobu nepřipustnou. Podle § 68 písm. a) je žaloba nepřipustná také tehdy, nevyčerpal-li žalobce řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem. Proti rozhodnutí vydanému v přezkumném řízení mohl žalobce uplatnit řádný opravný prostředek, jímž je rozklad, o čemž byl v napadeném rozhodnutí řádně poučen. Žalobce však proti rozhodnutí rozklad nepodal, proto je žaloba proti němu nepřipustná. Z důvodu její nepřipustnosti soud žalobu ve vztahu k rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 2. 2015, č. j.: MPSV-UM/3365/15/4S-HMP, odmítl, a to na základě ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) SŘS. Na věci by nic nezměnila ani případná nicotnost rozhodnutí, neboť i v takovém případě je nutno před podáním žaloby vyčerpat řádné opravné prostředky, což potvrdil i Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 12. 3. 2013, č. j.: 7 As 100/2010 – 65, publikovaném pod č. 2837/2013 Sb. NSS: *„Nejprve je totiž zapotřebí v souladu s § 5 a § 68 písm. a) s. ř. s. vyčerpat řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem a teprve pokud odvolací správní orgán neshledá rozhodnutí prvního stupně nicotným, lze nicotnost namítat v řízení před správním soudem.“*
18. První žalobní námitka směřovala čistě vůči rozhodnutí ze dne 17. 2. 2015 vydanému v přezkumném řízení. Ve vztahu k tomuto rozhodnutí soud žalobu odmítl.

19. Druhou žalobní námitkou žalobce brojil proti postupu, kdy žalovaný potvrdil prvoinstanční rozhodnutí, které již bylo předchozím odvolacím rozhodnutím zrušeno.
20. Přestože soud nemohl meritorně přezkoumávat rozhodnutí ze dne 17. 2. 2015 vydané v přezkumném řízení, musel si o něm učinit úsudek, aby mohl posoudit zákonnost odvolacího rozhodnutí ze dne 18. 2. 2015.
21. K platnosti zrušení rozhodnutí ze dne 31. 12. 2014 nemá soud námitek. Ve vztahu k tomuto rozhodnutí se nejedná o nicotný výrok a jde-li o nezákonnost, žalobce proti rozhodnutí ze dne 17. 2. 2015 rozklad nepodal.
22. Výrok, jímž mělo být zrušeno první odvolací rozhodnutí ze dne 30. 10. 2014, je ovšem nutno označit za nicotný. Žalovaný k jeho zrušení v přezkumném řízení totiž nebyl vůbec věcně příslušný, což představuje důvod nicotnosti ve smyslu ustanovení § 77 odst. 1 SŘ.
23. Podle ustanovení § 95 odst. 1 SŘ zahájí přezkumné řízení orgán nadřízený správnímu orgánu, který rozhodnutí vydal. Tento orgán představuje na základě § 178 SŘ vedoucí ústředního správního úřadu, jímž je v případě žalovaného ministryně práce a sociálních věcí. Ustanovení § 95 odst. 2 SŘ aplikovat nelze, jelikož ke zrušení rozhodnutí ze dne 30. 10. 2014 účastník nedal podnět. Ve vztahu k přezkumu rozhodnutí ze dne 30. 10. 2014 nebyl věcně příslušný žalovaný, nýbrž jemu nadřízený orgán, tj. ministryně práce a sociálních věcí.
24. Rozhodnutí ze dne 30. 10. 2014, MPSV-UM/20156/14/4S-HMP, je tudíž stále v platnosti. Přitom právě odvolací rozhodnutí ze dne 30. 10. 2014 zrušilo prvoinstanční rozhodnutí Úřadu práce ČR – Krajské pobočky pro hlavní město Prahu ze dne 8. 9. 2014, č. j.: 1449653/14/AB.
25. Ke dni vydání napadeného odvolacího rozhodnutí ze dne 18. 2. 2015 nebylo výše uvedené prvoinstanční rozhodnutí v platnosti, nemohlo být tudíž tímto odvolacím rozhodnutím potvrzeno. Potvrdí-li odvolací orgán rozhodnutí, které není platné, jde o takovou vadu, kvůli níž nelze akt odvolacího orgánu vůbec považovat za rozhodnutí. Přesně tak ovšem postupoval žalovaný, když vydal žalobou napadené odvolací rozhodnutí ze dne 18. 2. 2015, č. j.: MPSV-UM/3591/15/4S-HMP, kterým zrušené rozhodnutí prvoinstančního orgánu potvrdil; proto soudu nezbylo než prohlásit jeho nicotnost.
26. Vzhledem k nicotnosti napadeného odvolacího rozhodnutí ze dne 18. 2. 2015 se staly další žalobní námitky bezpředmětnými a soud se jimi nemohl zabývat.
27. Ze všech výše uvedených důvodů soud na základě ustanovení § 76 odst. 2 SŘS vyslovil nicotnost žalobou napadeného rozhodnutí.
28. Správní orgány tak budou považovat rozhodnutí ze dne 30. 10. 2014, č. j.: MPSV-UM/20156/14/4S-HMP, za jediné platné odvolací rozhodnutí proti prvoinstančnímu rozhodnutí Úřadu práce ČR – Krajské pobočky pro hlavní město Prahu ze dne 8. 9. 2014, č. j.: 1449653/14/AB. Podle ustanovení § 78 odst. 5 SŘS je správní orgán tímto právním názorem Městského soudu v Praze vázán.
29. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 SŘS. Žalovaný neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalobci náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů ode dne jeho doručení při splnění podmínek § 103 odst. 1 SŘS kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu v Brně.

Stěžovatel v řízení o kasační stížnosti, pokud nemá vysokoškolské právnické vzdělání, musí být zastoupen advokátem podle § 105 odst. 2 SŘS.

Kasační stížnost směřující jen proti výrokům o nákladech řízení je nepřípustná.

Praha 6. června 2018

Mgr. Dana Černovská v.r.
samosoudkyně